

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Michala Mazance, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 4 a Městským soudem v Praze**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 73 EC 2144/2009, o 10 000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závašova 5, IČ 123456, a žalovanému **J. T.**,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 10 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 73 EC 2144/2009, **je** soud.
- II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 19. 3. 2009, čj. 73 EC 2144/2009 - 20, a Městského soudu v Praze ze dne 9. 8. 2010, čj. 39 Co 233/2010 - 34, **se zrušují**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným 14. 2. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 4 a Městským soudem v Praze ve věci žaloby vedené u obvodního soudu pod sp. zn. 73 EC 2144/2009 týkající se zaplacení 10 000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně uzavřela s žalovaným dne 9. 1. 2009 smlouvu č. 20927708, na jejímž základě dodávala žalobkyně žalobci služby elektronických komunikací (kabelová televize, internet a telefon) Nedílnou součástí této smlouvy byly Všeobecné podmínky pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací společnosti UPC Česká republika (dále jen „Všeobecné podmínky“). Jelikož žalovaný porušil povinnosti ze smlouvy, měl povinnost vrátit do sedmi dnů od ukončení platnosti smlouvy zapůjčené zařízení. Protože tak však žalovaný neučinil a dvě zařízení (modem a STB Handan CV 5000) v této lhůtě nevrátil, vznikl žalobkyni nárok na dvě smluvní pokuty v celkové výši 10 000 Kč dle čl. 3 všeobecných podmínek, které žalovaný také neuhradil.

Žalobkyně proto podala proti žalovanému 19. 8. 2009 u Obvodního soudu pro Prahu 4 žalobu o zaplacení 10 000 Kč s příslušenstvím. V žalobě navrhla soudu, aby uložil žalovanému zaplatit 10 000 Kč s příslušenstvím dle čl. 3 a 6 všeobecných podmínek a dále nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 19. 3. 2009 (pozn. soudu: zřejmě se jedná o chybu v psaní, protože ze všech podkladů vyplývá, že usnesení bylo vydáno 19. 3. 2010), čj. 73 EC 2144/2009 - 20, řízení o žalobě zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popř. uživatelem na straně druhé, Český telekomunikační úřad. Z tohoto ustanovení zákona o elektronických komunikacích proto vyplývá, že pravomoc k rozhodování ve věci není dána soudu, ale Českému telekomunikačnímu úřadu. Obvodní soud proto podle § 104 odst. 1 o. s. ř. rozhodl o zastavení řízení a postoupení věci Českému telekomunikačnímu úřadu.

K odvolání žalobkyně Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 8. 2010, čj. 39 Co 233/2010 – 34, usnesení obvodního soudu potvrdil. V odůvodnění uvedl, že se věc týká pohledávky za poskytnuté služby elektronických komunikací, nelze na něj nahlížet jako na výpůjčku. Podle krajského soudu z návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu nevyplývá, že by se jednalo o vydání věci, a ani to, že by byly žalovanému nějaké věci zapůjčeny. Žalobkyně se žádného vydání věci fakticky nedomáhá, požaduje plnění představující smluvní pokutu, vyplývající ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. Krajský soud uzavřel, že je proto nutné použít § 129 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

Navrhovatel poté podal návrh zvláštnímu senátu na rozhodnutí záporného kompetenčního sporu. Navrhovatel se domnívá, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací pouze spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících. Ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. Jde o soukromoprávní vztah mezi žalobkyní a žalovaným, k rozhodnutí této věci je proto příslušný soud. Dále zdůraznil, že tento názor již zvláštní senát vyslovil v usneseních ze dne 20. 7. 2009, sp. zn. Konf 50/2009, a ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. Konf 100/2009.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecnými soudy se zvláštní senát nejprve zabýval tím, zda je stranou kompetenčního sporu kromě Obvodního soudu pro Prahu 4 – což je nezpochybnitelné, také Městský soud v Praze. Tuto otázku již řešil zvláštní senát v usnesení ze dne 30. 6. 2006, čj. Konf 132/2005 - 7, a vyslovil, že „*stranou negativního kompetenčního sporu podle § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, není jen soud I. stupně, který popřel svou pravomoc rozhodovat o věci jemu předložené, nýbrž též soudy vyšších instancí, které k oprávněnému prostředku potvrdily závěr soudu I. stupně o nedostatku pravomoci*“. V nyní řešené věci Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 8. 2010, čj. 39 Co 233/2010 – 34, potvrdil usnesení obvodního soudu, kterým popřel svou pravomoc k rozhodování ve věci. Zvláštní senát proto uzavřel, že městský soud je také stranou tohoto kompetenčního sporu.

Při rozhodování o tom, kdo je příslušný k rozhodování o žalobě na zaplacení 10 000 Kč s příslušenstvím, se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Smluvní pokuta soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi ministerstvo a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) tohoto zákona rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad. Podle § 129 odst. 1 věta první zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. k) se rozumí veřejnou telefonní sítí sítí elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

Podle § 2 písm. n) je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovanými službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V posuzovaném případě je proto nutné rozlišit, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor obvodního a městského soudu, tedy že je k rozhodování příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení. Vypůjčka věci je soukromoprávním vztahem a příslušný k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k vypůjčce je tedy soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno ve Sb. NSS 1478/2008): *Spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).*

Nelze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat. To ovšem z vypůjčky nečiní službu elektronických komunikací.

Přestože k vypůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu. Tato věc tedy patří do příslušnosti soudů. Proto zvláštní senát vyslovil, že příslušný k rozhodování o zaplacení 10 000 Kč s příslušenstvím je soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 19. 3. 2010, čj. 73 EC 2144/2009 – 20, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 8. 2010, čj. 39 Co 233/2010 - 34.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 4 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. března 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu